

ПРЕСЦЕНТЪР И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

12.4 млрд.лв. са потънали в сивата икономика през последните пет години***БСК представи първото по рода си изследване на ръста на сивата икономика в периода 2007-2012 г.***

„В периода 2007-2012 г. ръстът на данъчните приходи е едва 11%, при положение, че за същия период е налице 29-процентен ръст на БВП и същественото нарастване на някои икономически параметри, които водят до увеличаване на прякото и косвено облагане на населението.“

Това каза на пресконференция днес, 20 февруари 2014 г., изпълнителният председател на БСК Божидар Данев, който представи резултатите от изследване за ръста на сивата икономика.

Обект на изследването не е обемът на сивата икономика, а измененията в обема, като **за целта са ползвани статистически** на националната статистика и на Евростат, **а не социологически данни.**

Данните показват, че през изследвания период (2007-2012 г.) обемите на сивата икономика нарастват средно с 3.4% годишно, като най-големи ръстове се отчитат в периода 2009-2012 г. Особено драматичен ръст на сивата икономика се наблюдава през 2010 г.(повече от 5.1 на сто), който слабо започва да намалява в следващите години.

В номинално изражение за периода 2008-2012 г. несъбраните данъчни вземания са повече от 12.4 млрд. лв. Това намаление е твърде условно, тъй като в този период има най-големи изменения на икономическите параметри, които влияят на нарастването на данъчните приходи, вкл.:

- средната работна заплата е увеличена с 80 %,
- минималната работна заплата – с 61 %,
- минималният осигурителен доход – с 80 %, а за самоосигуряващите се – с 91%,
- ставката за социално осигуряване – с 25 %, а за здравно осигуряване – с 33%
- таванът на облагаемия осигурителен доход – с 42.8 %,
- ставките на акцизите – с 12÷30 % и т.н.

Това би трябвало да доведе пряко и косвено до значително увеличение на данъчните приходи. Наблюдава се, обаче, противоположна тенденция на намаляване с повече от два пъти на ръста на данъчните приходи, в сравнение с ръста на БВП.

„Намалението на данъчните приходи не е резултат от кризата, а от недалновидни промени в данъчните и осигурителните системи и неумение държавата да се справи със събираемостта на данъчните приходи“, каза Божидар Данев и допълни, че законодателят провежда грешна политика в посока на пряко и косвено повишаване на облагането, за да компенсира намалените данъчни приходи, вместо да създава стимули за увеличаване събираемостта на данъчните приходи.

Като дял от БВП, процентното намаление на данъчните приходи за 2012 г. спрямо 2007 г. е най-съществено за приходите от данък печалба – с 48 пункта, при запазване на данъчната ставка от 10%. На второ място по процентно намаление на приходите са тези от ДДС – с 21 пункта, независимо от запазване на данъчната ставка и ръста на БВП с 29%. Относителната стабилност на обемите на приходите от осигурителни вноски, ДДФЛ, акцизи, мита е фалшива, тъй като не отразява посочените по-горе промени в някои икономически параметри.

С цел намаляване на сивата икономика БСК предлага някои законодателни и организационни мерки, сред които:

- Укрепване на аналитичното звено в НАП за идентификация на укрити обороти, доходи, осигурителни плащания и др. Нарушения;
- Преглед на резултатите от инсталирания в НАП софтуер за откриване на данъчни измами;
- Изграждане на цифрово базирана библиотека (data center) за съхранение, обработка и анализ на счетоводната информация на дружествата за целия период;
- Създаване на публичен регистър на обжалваните, отменени и оставените в сила ревизионни актове по сектори и региони;
- Обвързване на системата за стимулиране на служителите на НАП с резултатите от приключеното съдебно производство;
- Ускорено прилагане на новата европейска директивата COM 2013 (721) за въвеждане на нов стандарт за възстановяване на ДДС;
- Въвеждане на ефективни инструменти за отговорност на държавни органи при неизпълнение на законови задължения;
- Чрез промени в Закона за здравното осигуряване да се коригира процедурата на възстановяване на здравноосигурителни права и да се въведат финансови норми за здравно обслужване на здравно неосигурените лица в посока дефиниране на източника за покриване на разходите, направени от здравната система;
- Да се въведе възможност за контрол и налагане на санкции за неправомерни действия на държавни и общински структури, свързани с данъчно-осигурителните плащания, а Сметната палата редовно да осъществява проверка за извършването на тези плащания.

На посочените адреси са публикувани:

Цялото изследване - http://www.bia-bg.com/uploads/files/events/Gray_economy_PK-200214.pdf

Презентация - http://www.bia-bg.com/uploads/files/events/gray_economy-present.pdf